



e-ISSN: 2630-631X

Article Type

Research Article

Subject Area

Communication Studies

Vol: 8 Issue: 63

Year: 2022 September

Pp: 1732-1751

Arrival

13 August 2022

Published

30 September 2022

Article ID 64585

Doi Number

<http://dx.doi.org/10.292>

28/smryj.64585

How to Cite ThisArticle

Nalçinkaya, Ö. (2022).

“Sözcü Gazetesinin

Siyasal Partilere

Yaklaşımının İçerik

Analizi Yönetimiyle

Değerlendirilmesi”,

International Social

Mentality and

Researcher Thinkers

Journal, (Issn:2630-

631X) 8(63): 1732-

1751



Social Mentality And

Researcher Thinkers is

licensed under a

Creative Commons

Attribution-

NonCommercial 4.0

International License.

Gazetelerin Siyasi Partilere Yaklaşımı: Sözcü Gazetesi Üzerine Bir İnceleme

Newspaper's Approach To Political Parties: A Review On Sözcü Newspaper

Öznur Nalçinkaya¹ ¹ Öğr.Gör.Dr. Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Adalet Meslek Yüksekokulu, Hukuk Bölümü, Ankara, Türkiye

ÖZET

Kitle iletişim araçlarının güvenilirliği ve tarafsız bir tavır sergilemesi gerekliliği büyük ölçüde bu araçların bir özelliği olarak tanımlanmıştır. Esasen, kitle iletişim araçları aracılığıyla ortaya konulan konulara yalnızca tarafsız bir yaklaşımla değil, aynı zamanda objektif bir tavırla yaklaşılması da esas olarak kabul görmektedir. Bu strateji sayesinde aktarılan haberler tarafsız bir şekilde sunulabilir. Ayrıca kitlenin medyadan herhangi bir etki olmaksızın karar vermesini sağlar. Ancak özellikle matbaanın doğuşundan itibaren bu araçlar aracılığıyla ortaya çıkan politik önyargı her zaman tartışılan konular arasında yer almıştır. Hem seçim süreçleri öncesinde hem de seçim sonrasında meydana gelen siyasi olaylar gazeteler aracılığıyla haber metinlerine dönüştürülerek okuyucuya duyurulur. Lakin olaylarla ilgili hikâyeleri sunan manşetler, söylemler veya siyasi partilerin haber metinleri gerçeğin bir yansıması mıdır? Tüm gazeteler aynı olayı bildiriyorsa, neden farklı gazeteler vardır? Bu hususta iletişim çalışmalarının tarihi, basının ideolojik bir araç olduğunu, farklı gruplar arasında ortaya çıkan düşünce farklılıklarının yoğun olarak yaşandığı mecralardan biri olduğunu göstermiştir. Bu çalışmada da 1 Kasım 2015 tarihinde yapılan 26. Dönem Milletvekili Genel Seçimlerinde alınan sonuçlardan sonraki dönemlerde bir gazetenin hangi siyasi partiye seçim sonuçları oranında ne derecede yer verdiği incelenmeye çalışılmıştır. Amaca ulaşmak için Türkiye’de en çok okunan gazetelerden biri olan Sözcü gazetesi seçilmiş ve gazetenin mevcut siyasi partilere ne oranda yer verdiği ve haberlerini nasıl sunduğu incelenmiştir. 22 Şubat 2018– 12 Mart 2018 tarihleri arasındaki adı geçen gazetenin yayınları nicel içerik analizi kullanılarak tahlil edilmiş ve gazete yüklem kodlarının seçim sonuçlarını ve siyasi partileri yansıtır yansıtmadığı araştırılmıştır. Gazetede siyasi parti haberlerinde ne kadar metin ve görsel yer verildiği, siyasi parti ve liderlerinin hangi çoğunlukla ve kontekste (pozitif/negatif/nötr) yer aldığı araştırılmıştır. Analizde gazete haberlerinin yapısı ve anlam açısından kelime, paragraf ile metnin tamamı düzeyinde değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Siyasi Partiler, Genel Seçimler, Medya Yanlılığı, Haberde Objektiflik, Kamuoyu, Basın, İçerik Analizi.

ABSTRACT

The reliability of the mass media and the necessity of displaying an impartial attitude have been largely defined as a feature of these tools. In fact, it is accepted as essential to approach the issues raised through mass media not only with an impartial approach, but also with an objective attitude. Thanks to this strategy, the news can be presented in an impartial way. It also allows the audience to make decisions without any influence from the media. However, especially since the birth of the printing press, the political bias that emerged through these tools has always been among the topics discussed. Political events that occur both before and after the election processes are transformed into news texts through newspapers and announced to the reader. But are the headlines, discourses or news texts of political parties presenting the stories about the events a reflection of the truth? If all newspapers are reporting the same event, why are there different newspapers? In this regard, the history of communication studies has shown that the press is an ideological tool, and that it is one of the channels where the differences of opinion between different groups are experienced intensely. In this study, it has been tried to examine to what extent a newspaper gave place to which political party in the periods after the results of the 26th Term General Elections held on November 1, 2015. In order to achieve the aim, Sözcü newspaper, which is one of the most read newspapers in Turkey, was selected and it was examined how much the newspaper included the current political parties and how it presented its news. The publications of the aforementioned newspaper between February 22, 2018 and March 12, 2018 were analyzed using quantitative content analysis and it was investigated whether the newspaper predicate codes reflect the election results and political parties. It has been researched how many texts and images are included in the news of political parties in the newspaper, and in which majority and context (positive/negative/neutral) political parties and their leaders are involved. In the analysis, the structure and meaning of newspaper news were evaluated at the level of words, paragraphs and the whole text. In the examination made, it was concluded that Sözcü newspaper mainly included neutral news after the aforementioned election, but took a stance on the side of the opposition.

Keywords: Political Parties, General Elections, Media Bias, Objectivity in the News, Public Opinion, Press, Content Analysis.

GİRİŞ

Nüfus artışı ile birlikte kompleks haline gelen toplulukların nitelikleri nedeniyle vatandaşların temsil hakkını kullanması git gide zorlaştırdığından günümüzde yönetilenlerin katılım sorununa pratik bir çözüm yolu olarak temsili demokrasi yeğlenmektedir. Siyasi partiler ise bu süreçte oluşan örgütlerin en önde gelen varlıkları arasındadır. Bu oluşumlar hem seçim süreçlerinde hem de varlıklarını devam ettirdikleri zaman dilimi içerisinde taahhütlerini seçmenlere iletmek için bir takım yöntemler kullanır (Özkaynar, 2015: 439-452).



Seçilen yöntemler arasında ise hiç şüphesiz demokrasinin egemen olduğu ülkelerde özellikle medya araçları en önde gelmekte ve tercih edilmektedir. Bundan dolayı da siyasette basın, her daim halka ulaşmanın en etkili aracı, siyasiler ve halk arasında ise önemli köprü vazifesi görmektedirler.

İletişim teknolojilerinin gelişmesi, toplum ve yönetim üzerindeki etkisinin artmasıyla birlikte basın/medya adeta bir gözetmen gibi her alanda denetim yapmaya çalışan kurumlar haline gelmiştir. Yazılı basının en önemli araçlarından olan gazeteler ise demokratik sistem içerisinde birçok görevi üstlenmiştir. En temel işlevleri haber ve bilgi ile başlayan ve zamanla genişleyen gazeteler, toplumun vazgeçilmez unsurları arasında yerini almıştır. Ancak gazetelerin resmi makamlarla ilişkisi her daim siyasi sisteme göre farklılık göstermiştir. Örneğin demokratik sistemlere bakıldığında özellikle yazılı basının sistemin vazgeçilmez unsurlarından biri olduğu görülmektedir. Çünkü demokratik toplumlarda basın sadece mevcut durumu bildirmek, halkı bir takım olaylardan haberdar etmenin haricinde çok daha fazla önem arz etmektedir.

UNESCO komisyonu tarafından hazırlanan ve McBride raporu olarak bilinen çalışmada, gazeteler aracılığı ile iletişimin işlevleri sekiz bölümde toplanmıştır. Bunlardan ilki haber ve bilgi sağlama işlevidir. Gazeteler olaylar hakkında bilgi verir ve hedef kitlenin ülkenin ve dünya sorunlarının takip edilmesini sağlar. Bu işlev, açık erişim, haber, bilgi ve fikirlerin toplanmasını ve dağıtımını içerir. Bir diğer işlevi ise bireylerin sosyal hayatın bir parçası olmak için üstlendiği görev olan sosyalleşmedir. Gazeteler kamuoyunu bilgilendirir, toplumdaki olayları ve ülkenin sorunlarını hedef kitesine iletir. Haber kaynağı olan gazeteler, insanların aynı konulardan haberdar olmasına ve ülke hakkında benzer duygu ve düşüncelerin paylaşılmasına olanak tanır. Sosyal amaçları açıklayarak ve cesaretlendirerek bireylerin bu amaçlara ulaşmak için çaba sarf etmesini sağlama işlevi de medyanın motivasyon işlevini oluşturmaktadır. Gazetelerin dördüncü işlevi, tartışma ortamı hazırlamaktır. Tartışma ortamı ile hazırlanacak ve toplumsal değerlerin ve hedeflerin netleşmesine yardımcı olmaktadır. Tartışmanın sonunda ulaşılabilecek genel hedef, insanları bu hedeflere ulaşmak için çaba göstermeye teşvik eder. Hedef kitesinin bilgi ve eğitim düzeyini artırmak için; kültürün tanımlanması ve geliştirilmesinde ve kültürel mirasın korunmasında basın araçlarının rolü olmuştur. Bunlarla birlikte gazeteler sosyal hayatın önemli bir unsuru olan eğlence işlevi ile bir arada entegrasyonu da yerine getirir. Ancak bir araya gelerek bütünleştirme kitle iletişim araçlarının temel işlevi olmasına rağmen haberlerde propagandaya kaçılıp kaçılmadığı hususu zihinlerde soru işareti oluşturmaktadır. Bir siyasi oluşumla ilgili haber verilirken ona ait bazı haberlerin ve öne çıkacak olan unsurların göz ardı edilmesi bu duruma örnek teşkil eder. Oluşuma ait olumlu unsurların haberlerde verilmemesi okuyucular arasında o oluşuma olan saygınlığını zedeleyebilir. Bu bağlamda kitle iletişim araçlarından gazetenin hedef kitleyi yönlendirip yönlendirmediği; yönlendiriyorsa bunun derecesi kitle iletişim araştırmaları sırasında her daim tartışılan başlıca konulardan olmuştur. Lazarsfeld ve Merton, medyanın insanlara rehberlik edebileceğine, yani insanlara benzer şekilde farklı bir bakış açısı sunduğunda davranışları değiştireceğine dikkat çekmişlerdir (Güz, 1996: 982-997).

Gazetelerin en temel işlevi elbette ki okuyucuları bilgilendirmektir. Dünyada çeşitli şekil ve türlerde meydana gelen birçok olay, medya tarafından habere dönüştürülerek okuyuculara duyurulmaktadır. Bu haberler arasında ise gündemi en çok meşgul eden konular siyasi haberlerdir. Genellikle gazetelerin ana sayfa ve manşetlerinde yer alan siyasi konular, kitlenin her daim ilgisini çeken içerik türleri arasında yer almıştır. Siyasi seçimler ve sonuçları ise insanların ve ülkelerin geleceğini belirlemesi açısından önemli siyasi olaylar arasındadır. Bu bakımdan da gazeteler için büyük haber değeri taşımaktadır. Kamuoyu yoklamaları, seçim tahminleri, parti siyasi iletişim kampanyaları, sosyal yardım etkinlikleri, mitingler, parti lideri açıklamaları veya seçimden birkaç ay önce başlayan mitingler ve sonrasında yapılan konuşmalar ve de icraatlar medya için önemli haber niteli taşıyan unsurlar arasındadır.

Kamusal tartışmanın ana eksenini belirleyen medya etkileri zincirinin başında “farkındalık” gelmektedir (Erkan, 2001). Topluluk önünde konuşma ve tartışma, gündemi belirlemek, medyayı bilgilendirmekten daha fazlasını içermektedir. Haber dağıtım formatlarından sunum düzenine, öne çıkan haberlerden hassas bilgilere kadar her gün daha sofistike uygulamalar görülebilmektedir. Özellikle siyasi süreçlerde herkesin hemfikir olması, seçim sonuçları ışığında halkın oy oranına göre siyasi tercihlerinden daha fazla haber alma isteği gibi unsurlar kimilerince önemli görülmektedir. Bu konuda kamuoyu ile demokrasinin işleyişiyle arasında bağımlı ve çift taraflı bir ilişki olduğu söylenebilir. Sağlıklı bir kamuoyunun oluşması demokrasinin işleyişi için gerekliiyken, bu durumunun oluşturulmasının ön koşullarından biri de demokratik bir iletişim ortamıdır. Tek taraflı kanaat oluşumu, karşıt koşullu ilişkinin ağırlık merkezinin kaydığının bir işaretidir. Sağlıklı bir toplum yaratmak için; insanların kendilerini etkileyen olaylar hakkındaki bilgilere zamanında erişimleri gerekmektedir. Vatandaşlar, siyasi gelişmeleri ağırlıklı olarak medya aracılığıyla izlemekte ve iktidarın icraatları ile devletin mevcut durumuna ilişkin konularda bilgi sahibi olmaktadır. Ancak habere erişim hiçbir şekilde yeterli bir koşul değildir. Siyasi olaylarda objektif bulunabilecek pek çok olası gerçek arasında ancak siyasi çıkarlar doğrultusunda seçilen medya hakkında bilgi verilirse oluşturulmaya çalışılan kamuoyundan söz

etmek mümkün olabilmektedir (Atabek, 2002: 223-238). Bununla birlikte medya yanlılığı kavramı da bu noktada öne çıkmaktadır. Medya yanlılığı gazetecilerin ve haber yapımcılarının, bildirilen birçok olay ve hikâyenin seçiminde ve bunların nasıl ele alındığı konusunda kitle iletişim araçları içindeki önyargısını ifade etmektedir. Bu durum, tek bir gazetenin ya da haberin görüşünden ziyade, haberciliğin belirli kıstaslarına zarar veren bir önyargı manasına gelmektedir.

D'Alessio ve Allen (2000) medya yanlılığının üç olası sebebini incelemişlerdir:

- ✓ Yalnızca bir parti veya ideoloji hakkında olumsuz haberleri bildirmeyi seçtiğinde,
- ✓ İdeolojik gerekçelerle odak noktası siyasi aktörler olduğunda ve bunların tercih edilen politika konularına göre kapsadığında,
- ✓ Kapsamı belirli aktörlere veya sorunlara yönelik veya bunlara karşı meyilli olduğunda medya yanlılığı söz konusu olabilmektedir.

Bunlarla birlikte siyasi ve siyasi olmayan medya yanlılığının diğer yaygın biçimleri ise şu şekilde sıralanabilir (Eberl vd. 2015, Alessio ve Allen, 2000, https://en.wikipedia.org/wiki/Media_bias:

- ✓ Reklamcıları memnun etmek için hikâyeler seçildiğinde,
- ✓ Kısa ve öz bir şekilde özetlenebilecek görüşleri bildirme, açıklanması zaman alan daha geleneksel olmayan görüşleri dışarıda bırakma eğiliminde,
- ✓ İçerik önyargısı, siyasi çatışmalarda iki tarafın farklı muamele görmesi ve bir tarafa fayda sağlayan taraflı haberler yazma eğiliminde,
- ✓ Medyanın kurumsal sahiplerini memnun etmek için hikâyeler seçildiğinde,
- ✓ Gazetecilerin motivasyonlarının, düşünce yapılarının veya inançlarının yazılarını etkileyeceği durumlar olduğunda,
- ✓ Haberde gerçek unsurlar çarpıtıldığında,
- ✓ Herkesin rapor ettiğini bildirme ve kimseyi gücendirecek hikâyelerden kaçınma eğilimi olduğunda,
- ✓ Belirli bir siyasi partiye hizmet etme eğiliminde,
- ✓ İlgi yaratma eğilimi olduğunda,
- ✓ Bir aktör veya konu, ideolojik kararların bir sonucu olarak değil, haber değeri ve medya rutinlerinin bir sonucu olarak az ya da çok olumlu kapsama alındığında,
- ✓ Yeterli miktarda kanıtı rağmen bir mesele tek taraflı olarak sunulduğunda,
- ✓ Bir habere tarafsız bir gazetecinin veya editörün verebileceğinden çok daha fazla önem verildiğinde,
- ✓ Hikâyelerin ne olduğuna değil, öncelikle ne olabileceğine odaklandığında,
- ✓ Bir olayın yeni bir olay olduğunu ima ederek geçmiş olaylar göz ardı edildiğinde,
- ✓ Belirli bir ırk, din, cinsiyet, yaş, cinsel yönelim, etnik grup hatta kişi lehine veya bunlara saldırı biçimde haberlere öncelik verildiğinde medya yanlılığından söz edilebilir.

Yukarıdaki durumlarda ise medyanın gerçekten objektif olabileceği ya da ideojik bir araç mı olduğu soruları ile karşı karşıya kalınmaktadır. Medya kuruluşlarının objektifliğinden (ya da nesnelliklerinden) söz edilirken gerçekte kastedilen konu yapılan yayındaki her şeyin objektifliği değil yayınlanan haberlerin objektifliğidir. Doğru, güncel, bilgi ve belgeye dayalı, konu ile ifade arasında çelişkiler taşımayan bir habercilik politikasıyla medya kuruluşları kendi etik ilkeleri, diğer hukuki normlar ve taşıdıkları sosyal sorumluluğu yerine getirirken aracın başarısını da sağlamaya çalışmaktadırlar (Güz, 2006). Bu çalışmada da içerik analizi yöntemi kullanılarak Türkiye Cumhuriyetinde yayın yapan ve önemli bir baskı sayısına sahip olan Sözcü gazetesinin hem medya yanlılığı hem de medya kuruluşunun objektifliğini değerlendirebilmek açısından siyasi seçim sonuçları ışığında oy alan partilere ne oranda yer verdiği incelenmeye çalışılmıştır.

İÇERİK ANALİZİ NEDİR?

Kavramsal Olarak İçerik Analizi

İçerik analizi konuşmalar, yazılar, röportajlar, resimler veya diğer iletişim şekillerinin sınıflandırılması ile ortaya çıkacak sonuçların değerlendirilmesinde kullanılan bir araştırma yöntemidir. İlk olarak 19. Yüzyılda gazetelerin sütun sayısı ölçülerek analiz yapılmaya çalışılmıştır. 20. yüzyılda ise kitle iletişim araçlarının

çeşitliliğinin arması ile içerik analizi daha derinlemesine analiz edilmeye başlanmıştır. Siyaset bilimci Harold Lasswell, içerik analizinin temel sorularını 20. yüzyılın ortalarındaki ana akım versiyonunda formüle etmiştir. Onun; “Kim neyi, kime, neden, ne ölçüde ve hangi etkiyle söylüyor?” formülesi içerik analizine olan bakışı derinden etkilemiştir. Lasswell’in bu yaklaşımındaki vurguya Bernard Berelson daha sembolik bir tanım önermiş ve içerik analizini “*iletişimin açık içeriğinin nesnel, sistematik ve nicel açıklaması için bir araştırma tekniği*” olarak değerlendirmiştir (Lasswell, 1948, Berelson, 1952). Bugün Berelson’un görüşleri bir ölçüde geçerliliğini yitirmiş olsa da, klasik anlamda içerik analizinin temel yapısını oluşturmaya devam etmektedir.

Konu ile ilgili literatür incelendiğinde Berelson’un tanımı bir takım sorunları beraberinde getirmiş ve bu nedenle tanımın bazı açılardan revize edilmesi ya da yeni bir tanımın ortaya konulması gerektiği görüşü hakim olmuştur. Örneğin Fröh her ne kadar kendisini Berelson’un tanımına bağlı hissetse de, onun tanımında yer alan kavramların konuya açıklık getirmekten ziyade kargaşaya sebebiyet verdiğini düşünmüş ve bu nedenle tanımında ana kavramlara yer vermemiştir. Bu bağlamda Fröh, içerik analizini, “*beyanların içeriksel ve biçimsel özelliklerini sistematik ve nesnel tarif eden deneysel bir yöntem*” olarak tanımlamıştır (Gökçe, 2006: 35-17).

İçerik analizi için genel-geçer bir tanım yapmak oldukça zordur. İçerik analizi kavramının ortaya atıldığı günden bugüne farklı yaklaşımlar ve anlamlandırmalar olmuştur. Elbette ki yapılan anlamlandırmalar temelde çok büyük farklılığa sahip değildir. Ancak yorumsal farklılıklar ve içerik analizi ile ilgili araştırmalarda bulunmuş olan iletişim bilimcilerin yaklaşımları, örnek çalışmaların zaman geçtikçe gelişmesiyle birlikte bakış açılarında da farklılıklar meydana gelmiştir (Demirdelen, 2000: 83). Bu durum da içerik analizinin tanımsal boyutunda değişikliği neden olmuştur.

İçerik analizi yöntemleri, metin içinde yer alan sözleri yorumlamada öznel unsurlardan arındırmayı amaçlar. Okuyucunun bilgisine, sezgisine, tutumlarına, değerlerine ve referans çerçevesine dayalı olarak kolay ve otomatik olarak yorumlanan bir yoruma karşı nesnel okuma ilkelerini tanıtır. Söylemin görünen, kolayca kavranan, açığa çıkarılan ve algılanan içeriği yerine söylemin gizli, örtük içeriğinin ortaya çıkarılmasını sağlar. Bu nedenle içerik analizi, bir kişiyi etkileyen ancak görünür olmayan unsurları belirlemek için bir mesajın “ikinci okumasıdır”. Kısaca bir tür iletişimsel psikanaliz ile aktarılanı idrak etme sanatı gibidir. Mevzubahis okuma, okuyucunun ön yargılarını doğrulayan, ilk duygularını yumuşatan, ideolojik, siyasi ve kültürel kanaatlerini güçlendiren, aslında onlara farklı bir konu aktaran ve onları daha bilinmeyi gösteren okuma değildir. İçerik analizi yöntemlerinin ortak paydası, çıkarsamaya dayalı olmalarıdır. Hepsi, mesajlarda gözlemlenen ve açıklanan unsurlara dayalı bir yorumlamayı amaçlar. Bu nedenle içerik analizi, nesnellik ve öznelliğin uç noktaları arasındaki sınırdaki farklı noktalarda uygulanan yöntemleri içerir. Çok biçimli ve işlevli bir görünüme sahip olan bu yöntemler, araştırmacıların öznel yaratıcılıklarını kullanmalarına olanak sağlayan bir yapıya sahiptir. Tüm bu açıklamalar ve tanımlamalar ile birlikte içerik analizi için farklı bakış açıları ortaya koyan şu tanımlamalar da yapılmaktadır (Bilgin, 2006: 1-2):

- ✓ İçerik analizi, herhangi bir sembolik davranışı tanımlamak ve içeriğini analiz etmek için kullanılan sistematik, nicel ve nesnel bir yöntemdir.
- ✓ İçerik analizi, teorik temeli olmayan ve büyük iddialar gibi görünmeyen analitik bir araçtır (Henry ve Moscovici, 1978: 2).
- ✓ İçerik analizi, teoride zayıf ama pratikte ilginç sonuçlar veren bir yöntemdir (Ghuiglione vd. 1978: 2).

Klaus Merten’in içerik analizini girift bir şekilde ele alan tanımı ise şu şekildedir: “*Bu, toplumsal gerçekliğin tezahür eden içeriklerinin özelliklerinden içeriğin tezahür etmemiş özellikleri hakkında sonuçlar çıkarma yöntemidir*” (Tavşancıl ve Aslan, 2001: 22).

Tüm bunlarla birlikte içerik analizinin üç temel özelliğe sahip olması gerekmektedir. Bu özellikler ise şöyle sıralanabilir (Dinçer, 2006: 58-59):

- ✓ Nesnellik: Farklı gözlemciler veya analistler aynı belge üzerinde aynı sonuçları gözlemleyebilirse nesnellik mümkündür. Bunu yapmak için analiz kurallarını formüle etmek gerekir.
- ✓ Sistemlilik: Bilim insanının yalnızca bireysel araştırmasının amaçlarıyla ilgili kayıtları analiz ederek bir başka bilgiyi savsaklamasını önler. Sistemlilik, belirli bir kategoriye giren veya girmeyen bölümleri belirlerken her zaman aynı ölçütlerin kullanılmasını gerektirir.
- ✓ Genellik: Kurumsal bir temele sahip olmak vurgu gerektirir. Başka bir deyişle, bir mesajla ilgili salt tanımlayıcı bilgi, göndericinin veya alıcının bilinen özellikleriyle karşılaştırılamaması bilimsel değeri zedeler.

İçerik Analizinin Amacı

İçerik analizi, mesajların saf içeriğinin ölçülebilir ve doğrulanabilir bir tanımını sağlamak için kullanılır. Anlam düzeyini analiz edilmesiyle en iyi verim büyük ölçekli çalışmalarla sağlanır. Örnek ya da örneklem ne kadar büyük olursa olsun sonuç her zaman doğruyu verir. İçerik analizi haberleşme sisteminden seçilen birimleri belirlemek ve saymak için kullanılır. Örneğin; belirli bir dönemdeki tüm dramalara bakılarak ve bir dizideki kadın ve erkekleri sayarak, erkeklerin kadınlardan en az iki kat daha sık rol aldığı görülebilir. Bu tespit bir içerik analizidir. Sayılacak birimler, araştırmacının incelemek istediği herhangi bir şey olabilir. Tek ölçüt, bu birimlerin metinde kolayca tanınacak ve istatistiksel analiz yöntemleri için kullanılacak kadar sıklıkta ortaya çıkmasıdır (Dinçer, 2006: 176).

İçerik analizi, metinlerin ve içeriklerinin tüm yönleriyle ilgilenmez. Özellikle ve öncelikle araştırma için önemli olan yönler odaklanır. İçerik analizi, araştırma malzemesinde neyin dikkate alınacağı ya da neyin dikkate alınmayacağını keyfi olarak belirleyen bir yöntem değildir. İçerik analizi kurallar ve kuramsal düşüncenin bir ürünüdür ve özellikle uygulayıcısından metin içeriklerinin anlamlandırma ve yorumlanmasında bunlara bağlı kalmasını, başka bir deyişle bu kurallara ve ilkelere kesin olarak riayet etmesini şart koşmaktadır. Bu koşullar ise şöyle sıralanabilir (Dinçer, 2006: 21-23):

- ✓ Kesinlik sağlama, kuşku giderme: İçerik analizinin amacı, bireysel yanıtlardan ziyade çok sayıda metnin içeriği hakkında sistematik ve genel veriler elde etmektir.
- ✓ Mevcut olandan mevcut olmayana yönelik çıkarım yapma: İçerik analizi, metnin içeriğinin anlamalarını (açık ve örtük/satırlar arasında gizli) keşfederek ve ortaya çıkararak toplumsal gerçekliğin belirli boyutları hakkında sonuçlar çıkarmayı amaçlar. İçerik analizi, bir araştırma sorusunu cevaplama sürecinde, metinlerdeki araştırma sorusuyla ilgili olmayan bazı bilgilerin kaybolacağını varsayar. Lakin unutulmuş bu bilgilerin sadece içerik analizi sonuçlarını etkilememesi koşuluyla içerik analizi işe yarar. Çünkü içerik analizi, anlam oluşturma sürecinde metindeki tüm bilgilerin dikkate alınması gerektiğini vurgular. Bunun temel nedeni, doğru anlama ve yorumlamanın metin ile okuyucu arasındaki etkileşimin sonucu olduğu düşüncesidir. Bu, içeriğin anlaşılması ve doğru yorumlanmasının ancak metindeki tüm bilgilerin dikkate alınması durumunda mümkün olduğu anlamına gelir. Her araştırmacı, diğer tüm araştırmacılar gibi öncelikle metni okumalı, algılamalı ve yorumlamalıdır. Ancak bu işlemten sonra ifadeler soyutlanabilir ve kategoriler oluşturulabilir.

İçerik Analizinin Tarihçesi ve Gelişimi

İçeriği tarihsel bir bağlamda analiz etme fikri, özellikle 20. yüzyılda ortaya atılan tanımsal önerilerde belirgindir. Ancak bilim insanları 19. ve 20. yüzyıllarda sosyal bilimlerden geliştirilen yöntemlerle incelenmeden önce, 17. yüzyılda kilisenin engizisyon araştırmalarında kutsal ve gizemli metinleri eski bir analiz yöntemiyle yorumlamak için kullanılan bir sanat olduğunu iddia etmişlerdir. (Arkan, 2009: 191). Belirsiz ve muğlak mesajların yorumlanmasıyla ilgilenen bu sanatta sezgi ve sabırlı gözlem esas olarak alınmıştır. Genellikle sembolik söylemin ardında saklanan manayı ortaya çıkarmayı amaçlamışlardır. Kullanılan gözlem yöntemleri genellikle retorik ve mantığa dayandırılmıştır. Retorikle ikna edici ifadeler yer verilmiş, mantıklı ve doğru muhakeme için resmi kurallar belirlenmiştir.

20. yüzyılda gazeteler üzerinde içerik analizi yapılmasında Columbia Gazetecilik Okulu'nun nicel analiz yöntemiyle yoğun olarak meşgul olduğu genel olarak kabul görmektedir. Çeşitli konuların envanteri, basının gelişiminin izlenmesi, makalelerin ve haberlerin "incelik" düzeyinin ölçülmesi, şehirlerde ve kırsal alanlarda günlük ve haftalık yayınların karşılaştırılması okulun en önde gelen çalışma konuları arasında yer almıştır (Bilgin, 2006: 3). Öte yandan içerik analizinin esas gelişiminin 1940 sonrasına dayandığı da genel kabuller arasındadır. Aslında içerik analizinin tarihsel gelişimine bakıldığında belirtilen yıldan sonra ortaya çıkması şaşırtıcı değildir. Çünkü genel anlamda iletişim biliminin en temel kavramlarının ve modellerinin ortaya çıkışı da iletişime yönelik çalışmaların arttığı II. Dünya Savaşı'nın etkisi altında kalan bu dönemde gerçekleşmiştir. Yine 1950 ve 1960'larda iletişim bilimi açısından önemli bir dönemdir ki içerik analizinin gelişmesi de aynı döneme rastlamaktadır. Bu nedenle, içerik analizinin gelişiminde iki evreden söz edilmektedir. Bunlardan ilki, 1940'lara kadar olan ve içerik analizinin emekleme dönemi olarak nitelendirilebilecek dönemi kapsamaktadır. Diğeri ise, 1940'lardan sonraki dönemi içermektedir. Bu dönem, içerik analizinin teknik olarak doğuşunu ve arkasından da teknikten yöntemle doğru gelişimini ve olgunlaşmasını kapsamaktadır (Gökçe, 2006: 30-31).

İçerik analizinde 1960'lar ve sonrasında üç ana olgunun belirleyici olduğu söylenebilir. Birinci olarak; bilgisayar kullanımı, ikincisi, sözsüz iletişim ve göstergebilime ilginin gelişmesi ve üçüncüsü; dilbilimdeki gelişmelerdir. Bu dönemden sonra ortaya çıkan araştırmalar ise şu konulara odaklanmıştır (Tavşancıl ve Aslan, 2001: 22):

- ✓ Küçük gruplarda sosyal değişim (grup dinamikleri).
- ✓ Uluslararası ilişkileri (siyasal bilimler).
- ✓ Piskotik dil; psikoterapistin görüşme teması, “İntihara aday” kişilerin mektuplarındaki özellikler. (klinik psikoloji).
- ✓ Öğrencilerin kendi kimliklerini algılamaları (sosyal psikoloji).
- ✓ Alkol kullanımı ile halk hikâyelerinin içeriği arasındaki ilişki (antropoloji).

Görüldüğü üzere içerik analizi sadece iletişime ait alanlarda değil diğer bilimlerden de etkilenecek geliştirilmiş ancak en çok sosyal bilimler alanında, deneye veya gözleme dayalı araştırmaların uygulanmadığı durumlarda başvurulan en önemli yöntem olarak görülerek kullanımı günümüzde de devam etmektedir.

İçerik Analizinin Uygulama Alanları

İçerik analizi daha çok kitle iletişim araçlarının incelenmesinde kullanılmaktadır. Bu türde araştırmaların amacı ya medyadaki değişiklikleri zaman içinde saptama ya da belirli dönemdeki toplum ve kültürdeki değişiklikleri tespit etmektir. Bir bireyin, grubun veya kurumun niyetlerini, odak noktalarını veya iletişim eğilimlerini belirlemeye yardımcı olmaktadır. Bununla birlikte içerik analizin uygulama alanlarına;

- ✓ İletişime yönelik tutumsal ve davranışsal tepkileri tanımlamada,
- ✓ Kişilerin veya grupların psikolojik veya duygusal durumunu belirlemede,
- ✓ İletişim içeriğindeki uluslararası farklılıkları ortaya çıkarmada,
- ✓ İletişim içeriğindeki kalıpları ortaya çıkarmada,
- ✓ Lansmandan önce bir müdahaleyi veya anketi ön test etme veya iyileştirmede kullanılması örnek olarak verilebilir (Owen, 2012).

ARAŞTIRMA

Araştırmanın Evreni ve Örneklemi

Araştırmanın evrenini Sözcü gazetesinin 22 Şubat-12 Mart 2018 dönemini kapsayan yayınlarını içermektedir. Örneklem yöntemi olarak ölçüte dayalı örneklem yöntemi tercih edilmiştir. Bu örneklem yönteminin temel anlayışı, önceden tanımlanmış bir dizi kriteri karşılayan tüm durumları incelemektir. Burada bahsedilen ölçütler araştırmacı tarafından oluşturulabilir veya önceden hazırlanmış bir ölçüt listesi kullanılabilir (Yıldırım ve Şimşek, 2013).

Çalışma örneklemini olarak 1 Kasım 2015 tarihinde yapılan 26. Dönem Milletvekili Genel Seçimlerine katılan siyasi partiler içinde en fazla oyu alan ilk üç parti seçilmiştir.

Güvenirlik

Nitel içerik analizinin güvenilirliği, farklı gözlemcilerin aynı materyal üzerinde aynı olguyu gözlemleme yeteneği ile ölçülür. Çalışmamızın ölçü birimi tekrarlama oranı olduğundan, farklı gözlemciler aynı belgeler üzerinde yaptığımız sonuçların aynısını alacaktır. Dolayısıyla çalışmanın yöntemi ve teknik sağlamlığı kabul edilebilir düzeydedir.

Geçerlik

Araştırma betimsel amaçlı yapıldığından görünüm güven düzeyi yeterli olarak alınmıştır. Sayma yöntemi kullanılmadığı için sayımın geçerliliği dikkate alınmamıştır. Çalışma hipotez ve teoriye dayalı olmadığı için tasarımın güvenilirliği dikkate alınmamıştır.

Tekniği ve Yöntemi

Literatürde “teknik” ve “yöntem” kelimeleri birbirinin yerine kullanılsa da aslında eş anlamlı değildir. Bu nedenle bilimsel araştırmalarda sadece metodoloji değil, metodolojiyi oluşturan yöntemler de açıklanmalıdır. Nitekim Türk Dil Kurumu’nun (tdk.gov.tr) çevrimiçi sözlüğüne göre; belli bir sonuca ulaşmak için bir planın izlediği yol, bilimde bir yöntem, bir teknik olarak açıklanırken; sanatta, bilimde, meslekte kullanılan tüm yöntemlerle bağlantılıdır. Buradan da anlaşılacağı gibi yöntemlerin toplamı tekniktir.

Yine bu açıklamalar ışığında araştırmalarda tek bir yöntem kullanılabilir ancak özellikle sosyal bilimlerde tek ve mutlak bir yöntemin olduğu söylenemez. Tanımdan da anlaşılacağı gibi bir çalışmada birden fazla yöntem kullanılabilir.

Bu çalışmada, siyasi parti haberleri içerik analizi doküman analizi ve nicel ve nitel veri analiz yöntemlerinden doküman kodlama yöntemi kullanılarak analiz edilmiştir.

Belgesel yöntem, soruşturma altındaki olaylar veya vakalar hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analizini içerir. Nitel araştırmalarda doküman incelemesi tek başına bir veri toplama yöntemi olabilir veya diğer veri toplama yöntemleriyle birlikte kullanılabilir. Bu çalışmada, kodlama yöntemi ile birlikte doküman inceleme yöntemi kullanılmıştır.

Bir kodlama yöntemi, anlamlı veri parçalarına (kelimeler, cümleler, paragraflar gibi) bir isim atama işlemidir. Kodlama işlemi, alınan verilerin bölümlenmesini, analizini, karşılaştırılmasını, kavramsallaştırılmasını ve korelasyonunu gerektirir.

BULGULAR

Sözcü gazetesi 27 Haziran 2007’de kurulmuş olup, merkezi İstanbul’dadır. Ağırlıklı olarak mevcut hükümeti eleştiren yazılarıyla tanınan gazete, özellikle Türkiye’deki seküler kesim arasında popülerdir. 7 Kasım 2016 itibarıyla Hürriyet, Sabah ve Posta’dan sonra Türkiye’nin dördüncü büyük tirajlı gazetesidir. Daha önce Doğan Yayın Holding tarafından çıkarılan Gözcü gazetesinin Haziran 2007’de kapatılmasının ardından Nisan 2007’de unvan haklarını alarak yayın hayatına başlamış ve akabinde 60.000 adet satılmıştır. Gazetenin Eylül 2008’de ortalama tirajı 150.000 iken, Aralık 2010’da ortalama tirajı 210.000’dir. Sözcü, 2011’de en çok okunan on gazete arasında beşinci sırada yer almıştır. 2012’de 303.358 tirajla Sabah gazetesini ve 328.030’u geçerek Türkiye’nin en yüksek tirajlı dördüncü, 2014 yılında 402.870 tirajla Zaman’dan sonra ikinci, 1 Mayıs 2018 itibarıyla günlük ortalama 288.649 tirajla Hürriyet, Sabah ve Posta’dan sonra dördüncü büyük gazetesi olmuştur.

7 Haziran 2015’te yapılan genel seçimlerden sonra Anayasanın 77. maddesi gereği, Haziran 2019’da yapılması gereken genel seçimin güvenoyu alabilecek bir hükümetin kurulamaması nedeniyle erken seçim kararı alınmış, Yüksek Seçim Kurulu Başkanlığı seçim tarihi olarak 1 Kasım 2015’i belirlemiştir. Yapılan seçim sonucunda aşağıdaki sonuçlar alınmıştır.

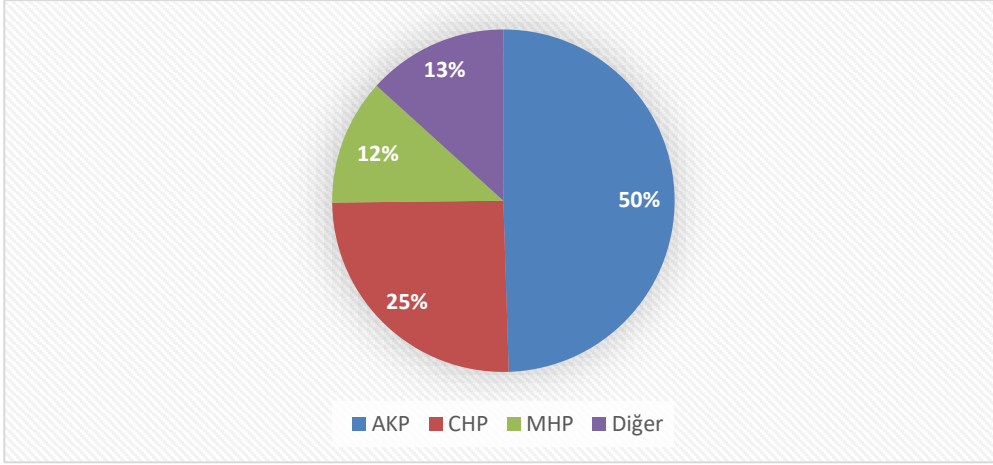
Tablo 1. 1 Kasım 2015 Seçim Sonuçları

<i>Parti</i>	<i>Genel Başkan</i>	<i>Oy</i>	<i>%</i>
Adalet ve Kalkınma Partisi	Ahmet Davutoğlu	23.681.926	49,50
Cumhuriyet Halk Partisi	Kemal Kılıçdaroğlu	12.111.812	25,32
Milliyetçi Hareket Partisi	Devlet Bahçeli	5.694.136	11,90
Halkların Demokratik Partisi	Selahattin Demirtaş Figen Yüksekdağ	5.148.085	10,76
<i>%10 Seçim Barajı</i>			
Saadet Partisi	Mustafa Kamalak	325.978	0,68
Büyük Birlik Partisi	Mustafa Destici	253.204	0,53
Vatan Partisi	Doğu Perinçek	118.803	0,25
Hak ve Özgürlükler Partisi	Fehmi Demir	108.583	0,23
Halkın Kurtuluş Partisi	Nurullah Ankut	83.057	0,17
Demokrat Parti	Gültekin Uysal	69.319	0,14
Komünist Parti	Özlem Şen Abay	52.527	0,11
Bağımsızlar	Yok	51.038	0,11
Bağımsız Türkiye Partisi	Haydar Baş	49.297	0,10
Demokratik Sol Parti	Masum Türker	31.805	0,07
Liberal Demokrat Parti	Cem Toker	26.816	0,06
Millet Partisi	Aykut Edibali	19.714	0,04
Doğru Yol Partisi	Çetin Özaçıkgöz	14.131	0,03

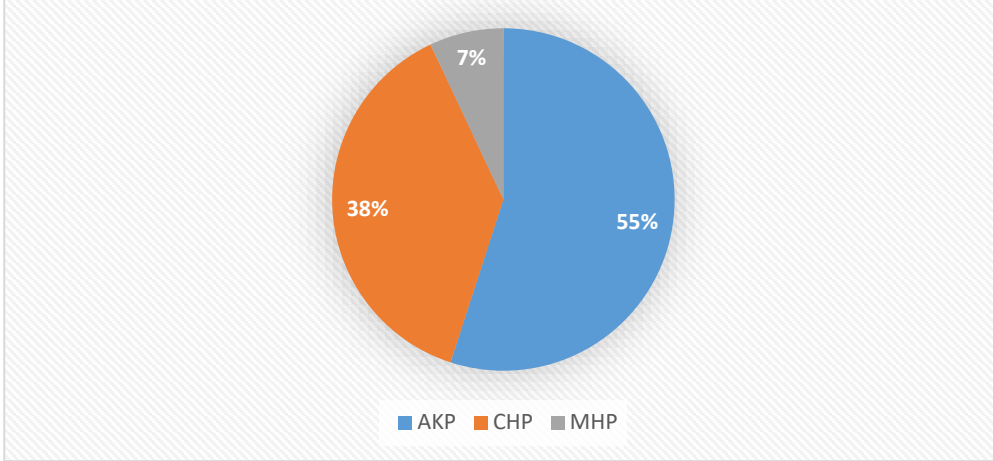
Kaynak: Yüksek Seçim Kurulu

Seçim sonuçlarına göre ise aşağıda yer alan grafiklerde 22 Şubat – 12 Mart tarihleri arasında Sözcü gazetesinin siyasi partilere yaklaşımına alınan oy oranında karşılaştırma yapılabilmesine ışık tutacak veriler sunulmuştur.

Grafik 1 1 Kasım 2015 Seçim Sonuçlarına Göre İlk 3 Parti

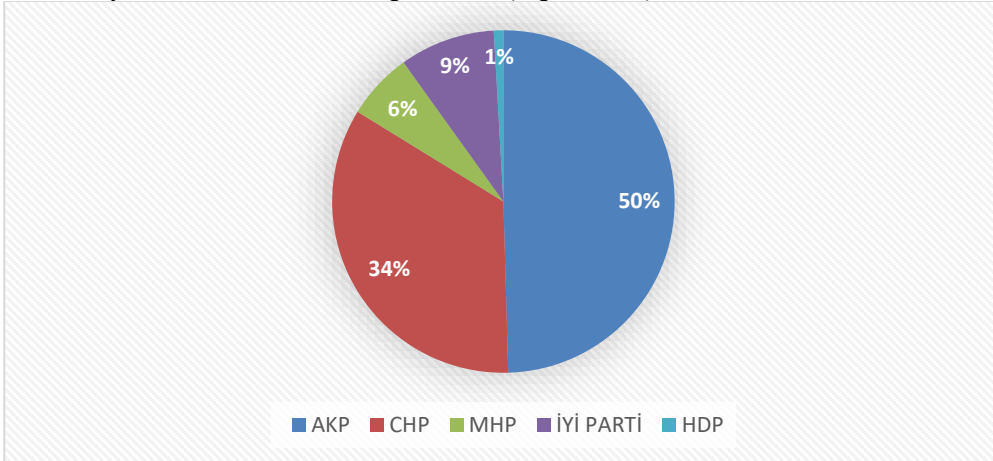


Grafik 2 22 Şubat-12 Mart 2018 Tarihleri Arasında Sözcü Gazetesinin Siyasi Partilere Göre Haber Dağılım Oranı



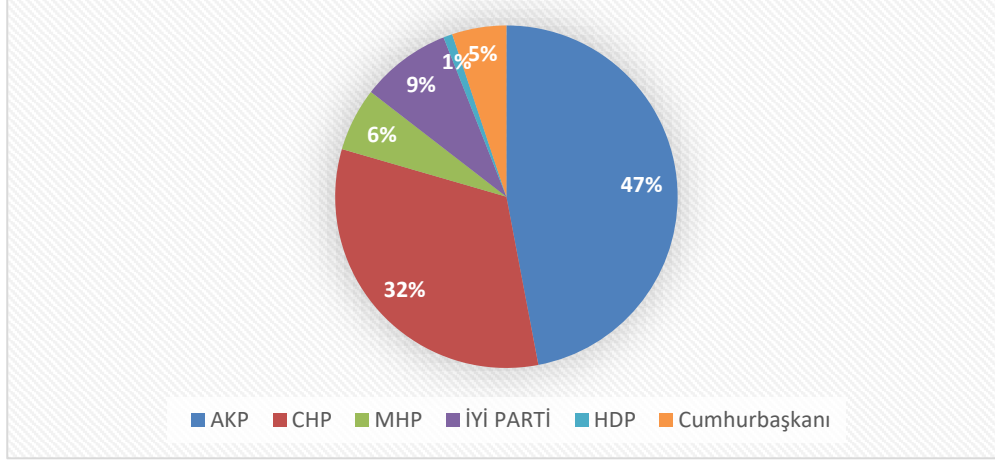
Sözcü gazetesinin siyasi partilere göre haber sayıları incelendiğinde Adalet ve Kalkınma Partisi'ne (AKP) %55, Cumhuriyet Halk Partisi'ne (CHP) %38 ve Milliyetçi Hareket Partisi'ne (MHP) %7 oranında yer verdiği tespit edilmiştir.

Grafik 3 Siyasi Partilere Göre Haber Dağılım Oranı (Diğer Partiler)



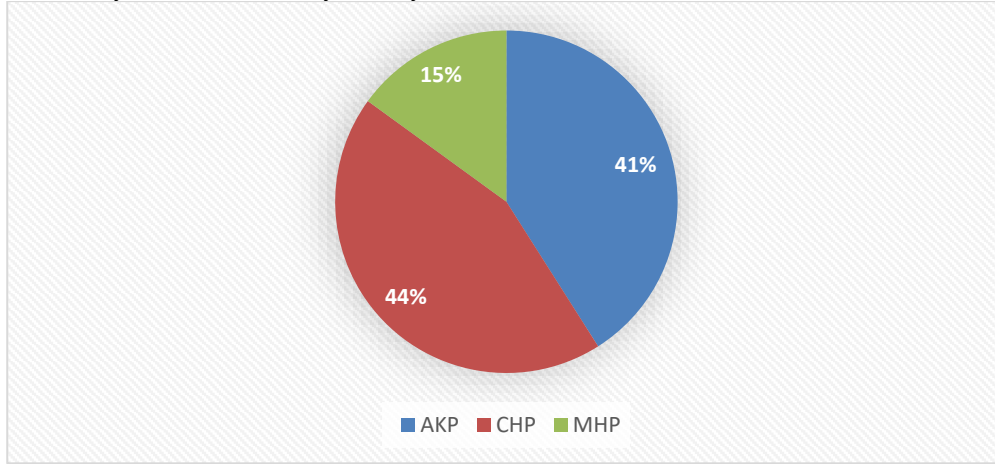
Sözcü gazetesinin siyasi partilere göre haber sayıları incelendiğinde AKP'ye %50, CHP'ye %34 ve MHP'ne %6, İYİ Partiye %9 Halkların Demokratik Partisi'ne (HDP) ise %1 oranında yer verdiği tespit edilmiştir.

Grafik 4 Siyasi Partiler ve Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Siyasi Kimliği Dışındaki Haber Dağılım Oranı



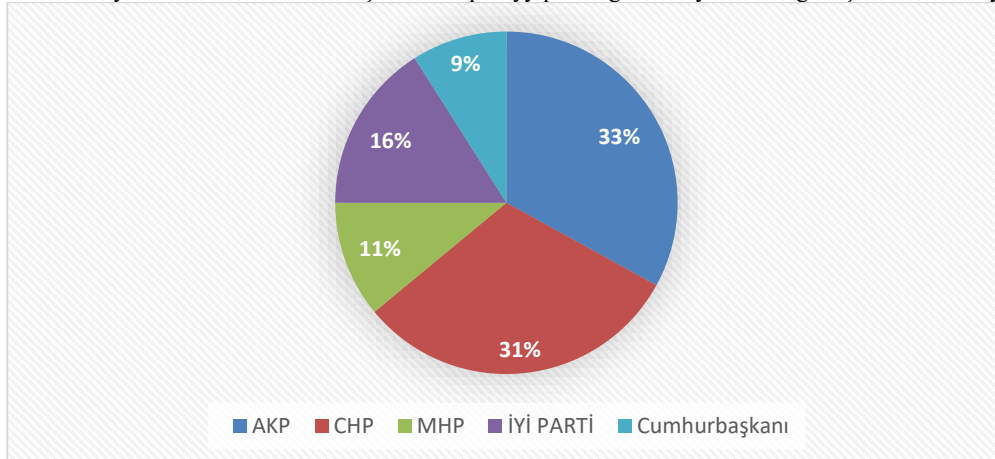
Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın siyasi kimliğinin dışında yer alan haberleri de grafiğe dâhil edilmiştir. Buna göre Cumhurbaşkanının siyasi kimliği dışındaki haberlerine % 6 oranında yer verdiği tespit edilmiştir.

Grafik 5 Siyasi Partilerin Ana Sayfada Yayınlanan Haber Oranları



Sözcü gazetesinin ana sayfasında yer alan haberlerden siyasi partilere göre haber sayıları incelendiğinde AKP'ye %41, CHP'ye %44 ve MHP'ne %15 oranında yer verdiği tespit edilmiştir.

Grafik 6 Siyasi Partiler ve Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Siyasi Kimliği Dışındaki Ana Sayfada Yer Alan Haber Oranı



Örnekleme dâhil edilmeyen bulgulara ek olarak Cumhurbaşkanının siyasi kimliği dışında ana sayfada yer verme oranı % 9 olarak tespit edilmiştir.

Tablo 2 22 Şubat-12 Mart 2018 Tarihleri Arasında Sözcü Gazetesinin Genelinde Yer alan Olumlu/Olumsuz/Nötr Haber Sayıları

AKP	OLUMLU	2
	OLUMSUZ	28
	NÖTR	17
CHP	OLUMLU	8
	OLUMSUZ	8
	NÖTR	50
MHP	OLUMLU	2
	OLUMSUZ	4
	NÖTR	9

AKP yönelik haberlerden 2 Olumlu, 28 Olumsuz, 17 oranında Nötr haberlere, CHP 8 Olumlu, 8 Olumsuz ve 50 Nötr habere yer verilmiş olup, MHP ile ilgili 2 Olumlu, 4 Olumsuz ve 9 Nötr habere yer verdiği tespit edilmiştir.

Tablo 3 Nihai Seçim Sonuçları ile Olumlu/Olumsuz /Nötr Haber Oranlarının Karşılaştırılması

PARTİ	OLUMLU	OLUMSUZ	NÖTR	TOPLAM	TOPLAM %	SEÇİM SONUCU	SAPMA
AKP	2	28	17	47	36	49,50	-13,5
CHP	8	8	50	66	51	25,32	+25,68
MHP	2	4	9	15	11	11,90	-0,9

Yukarıdaki nihai sonuç tablosu incelendiğinde toplam 127 adet kodlama cetvelinde yer alan yüklemere uygun olan haber tespit edilmiştir. Buna göre Sözcü gazetesi mevcut iktidar partisi olan AKP hakkında toplam 47 adet haber yapmış ve bu haberlerden 2 Olumlu, 28 Olumsuz ve 17 oranında Nötr,

CHP ile ilgili toplam 66 adet habere yer vermiş, bu haberlerden 8 Olumlu, 8 Olumsuz ve 50 Nötr,

MHP hakkında ise toplam 15 haber yapmış ve bu haberlerden 2 Olumlu, 4 Olumsuz ve 9 Nötr habere yer verdiği tespit edilmiştir.

SONUÇ

Gazetecilikte objektiflik konusu uzun süredir tartışma gündeminde yer almaktadır. Pek çok kişi haberlerdeki tek yönlülüğten, taraflılıktan, görmezden gelmeden söz etmekte ve kendince bunun nedenlerini sorgulamaktadır. Haberciler de bu eleştiriler karşısında çeşitli biçimlerde kendilerini savunmaktadır.

İncelemiş olduğumuz Sözcü gazetesinden elde ettiğimiz bulgular sonucunda genel olarak siyasi duruş olarak muhalefetin yanında yer aldığı sonucuna varılmıştır. Diğer bulgular ise şu şekilde tespit edilmiştir.

- ✓ Sözcü gazetesinin siyasi partilere göre haber sayıları incelendiğinde AKP'ye %55, CHP'ye %38 ve MHP'ne %7 oranında yer verdiği tespit edilmiştir.
- ✓ Çalışmamızda örnekleme dâhil edilmeyen fakat ileride yapılacak çalışmalara ışık tutması amacıyla siyasi hayata yeni başlayan ve MHP'nin eski üyelerinin oluşturduğu İYİ Parti ile HDP partisine de yer verilerek ek analiz yapılmıştır. Bu bağlamda Sözcü gazetesinin siyasi partilere göre haber sayıları incelendiğinde AKP'ye %50, CHP'ye %34 ve MHP'ne %6, İYİ Partiye %9 HDP'ye ise %1 oranında yer verdiği tespit edilmiştir. MHP ve İYİ partiye verilen oran toplandığında aslında milliyetçi kanada gazetesinin %17 yer verdiği sonucuna ulaşılmıştır. Bu da seçim sonuçlarına yansıtıldığında aslında -2 olan standart sapmanın + olarak değerlendirmesi gerektiği çıkarımını getirebilir.
- ✓ Çalışmamızda örnekleme dâhil edilmeyen fakat yine ileride yapılacak çalışmalara ışık tutması amacıyla Cumhurbaşkanının siyasi kimliğinin dışında yer alan haberleri de grafiğe dâhil edilmiştir. Buna göre Cumhurbaşkanının siyasi kimliği dışındaki haberlerine % 6 oranında yer verdiği tespit edilmiştir. Yine bu sonuca Cumhurbaşkanının AKP ile birlikte olduğu düşünülürse yine standart sapmada % 6 oranında bir artış söz konusu olabilir.
- ✓ Sözcü gazetesinin ana sayfasında yer alan haberlerden siyasi partilere göre haber sayıları incelendiğinde AKP'ye %41, CHP'ye %44 ve MHP'ye %15 oranında yer verdiği tespit edilmiştir. Bu da haberlerin olumlu olumsuz ya da tarafsız yaklaşımlar bir kenara bırakıldığında iktidar ile ilgili haberlerin ana sayfa da daha çok yer aldığı sonucuna ulaşılabilir.
- ✓ Tüm siyasi partilere yönelik ayırmış olduğu alan incelendiğinde ise AKP'ye %12, CHP'ye %89 ve MHP'ye %2 oranında yer verdiği tespit edilmiştir. Bu sonuçta gazetesinin siyasi eğilimin Cumhuriyet Halk Partisine yakın olduğunu sonucuna ulaşılabilir.

- ✓ AKP yönelik haberlerden %2 Olumlu, %28 Olumsuz , %17 oranında Nötr haberlere yer vermesi gazetenin güçlü bir muhalefet kanadında yer aldığını göstermektedir.

KAYNAKÇA

1. Arıkan, Aykut. (2009). Bilgisayar Destekli Türkçe Tabanlı Medya İçerik Çözümleme Sistemi–107K209 Projesi: Bir Olgu İncelemesi. Bilgi Dünyası, 10(2), 186-204.
2. Atabek, Nejdet. (2002). Kamuoyu, Medya ve Demokrasi, Kurgu, 19 (1), 214-229. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/pub/kurgu/issue/59554/85679>.
3. Berelson, Bernald. (1952). Content Analysis in Communication Research. Glencoe: Free Press.
4. Bilgin, Nuri. (2006). Sosyal Bilimlerde İçerik Analizi Teknikler ve Örnek Çalışmalar, İkinci Basım, Ankara, Siyasal Kitabevi.
5. D'Alessio, Dave. and Allen, Mike. (2000). Media Bias in Presidential Elections: A Meta-Analysis. Journal Of Communication. 50(4): 133–156. Doi:10.1111/J.1460-2466.2000.Tb02866.X. ISSN1460-2466.
6. Demirdelen, Coğuroğlu, Dilek. N. (2000). Türk Basınında Gümrük Birliği Sürecinde Türkiye-Avrupa Birliği İlişkileri-İçerik Analizi Çalışması, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Anadolu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eskişehir.
7. Dinçer, Hamdi. (2006). Türkiye’de Siyasal Parti İdeolojileri: Demokrasi ve Ekonomi Temel Kategorileri Ekseninde Parti Programları Üzerine Bir İçerik Analizi, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kocaeli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Kocaeli.
8. Erkan, Yüksel. (2001). Medyanın Gündem Belirleme Gücü, Çizgi Kitabevi. Konya.
9. Ghuiglione, Rodolphe and Matalon, Benjamin. (1978). Les Enquêtes Sociologiques, Ed. Armand-Collin, 1978, Paris.
10. Gökçe, Orhan. (2006). İçerik Analizi Kuramsal ve Pratik Bilgiler, Ankara, Siyasal Kitabevi.
11. Güz, Nurettin. (1996). Türk Basınında Gündem Oluşturma (Bir Alan Araştırması), Yeni Türkiye Dergisi.
12. Güz, Nurettin. (2006). Medyanın Yeni Yönlendirme Aracı Olarak Kamuoyu Araştırmaları, Küreselleşme ve Yeni Medya Politikaları, Uluslararası I. İletişim Sempozyumu, Girne Amerikan Üniversitesi İletişim Fakültesi, Kıbrıs, Girne 4-5 Mayıs 2006.
13. Henry, Paul. and Moscovici, Serge. (1968). Problèmes De l’analyse De Contenu, Langages, N.2, Larousse, Paris.
14. Lasswell, Harold (1948). The Structure and Function of Communication in Society. In Bryson, L. (Ed.). The Communication Of Ideas (PDF). New York: Harper And Row.
15. Owen, R. Patricia. (2012). Portrayals Of Schizophrenia By Entertainment Media: A Content Analysis Of Contemporary Movies. Psychiatric Services. 63:655-659.
16. Özkaynar, Kürşad. (2015). Siyasi Partilerin 2011 ve 2015 Yılı Seçim Beyannamelerine Bakış: Bir Doküman İncelemesi ve İçerik Analizi Çalışması, Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi, Yıl: 3, Sayı: 17, Eylül 2015.
17. Tavşancıl Ezel ve Aslan A. Esra. (2001). İçerik Analizi ve Uygulama Örnekleri, İstanbul, Epsilon Yayınları.
18. Yıldırım, Ali ve Şimşek, Hasan. (2013). Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri. 9. Baskı. Seçkin Yayınları: Ankara.

İnternet

1. Türk Dil Kurumu: <https://sozluk.gov.tr/> Erişim Tarihi 19/04/2020.
2. Yüksek Seçim Kurulu: <https://www.ysk.gov.tr/> Erişim Tarihi 01/10/2021.
3. https://en.wikipedia.org/wiki/Media_bias Erişim Tarihi 01/10/2021

EKLER**Ek: 1 İçerik Analizi Kodlama Cetveli**

Olumlu	Olumsuz	Nötr
Açıkladı	Azarladı	Anlattı
Açıklamada bulundu	Çattı	Belirtti
Açıklık getirdi	Dikkat çekti	Bildirdi
Altını çizdi	Eleştirdi	Dedi
Cevabını verdi	Esti gürlendi	Değindi
Coşkulu kalabalık	Hakaret etti	Dile getirildi
Çağrı yaptı	Hedef aldı	İfade etti
Çağrısında bulundu	Hesap sordu	İfadesini kullandı
Değerlendirdi	İddia etti	Kaydetti
Destek verdi	İddiasında bulundu	Konuştu
Duayen	İleri sürmek	Seslendi
Haklı çıkardı	İsyan etti	Söyledi
İşaret etti	İtiraf etti	Yer aldı
Karşılık verdi	Kızdırdı	
Keyiflendi	Körükledi	
Mesajını paylaştı	Müdahale etme	
Sordu	Ortaya dökmek	
Soruları yöneltti	Öne sürdü	
Söz verdi	Protesto edildi	
Vurguladı	Sert çıktı	
Yanıt istedi	Sert yanıt verdi	
Yineledi	Sorumlu tuttu	
Yorumladı	Suçladı	
	Tepki çekti	
	Tepki gösterdi	
	Uyarı yaptı	
	Vurdu	
	Yaygara yaptı	
	Yumrukladı	
	Yüklendi	

 Erbakan'ın şeker fabrikaları	 Sabtan fabrikalar ne oldu?	 İnsansız tank	 Geçmişçi sat, tank yap!
<p>ERBAKAN in geyiklerle kışın tozları arasında mısır ve buğday için şeker fabrikaları kurdu</p> <p>Uğur DUNDAR yaz 44'te</p>	<p>ÖRNEĞİN Yedigöller ile kaplı ormanlık Toprak Etiler Fabrikası vardı. Şimdi sadece çam ve lağım</p> <p>Saygı ÖZTÜRK yaz 13'te</p>	<p>İSRAİL İsmirne adıyla, "İnsansız" asur ve ağır silahlar taşıyan bir tank geliştirdiğini gördü. Tankın tank kılığı</p> <p>Yılmaz ÖZDİL yaz 20'de</p>	<p>MEVLAN ile devlet fabrikası ve devletten verim sonucu şimdi. Önceki bakanı Geçmişçi satma ya da darıma</p> <p>Necati DOĞRU yaz 3'te</p>

[illegible]

DÜNYADA MEKAN AHİRETTE İMAN Feslinin Boğaz'da 10 milyon dolarlık RESTORANI çıktı

Atatürk'e hakaretler yağdıran Kadir Mısıroğlu'nu SÖZCÜ'nün 2 yazarından okuyun

[illegible]

HASRET BİTİYOR BEKİR COŞKUN DÖNÜYÖR

İLK YAZISI YARIN...

12 Eylül döneminde de TRT'de yasak vardı, şimdi de Değişen bir şey yok

TRT'nin 1980'lerde yasakladığı sanatçılar

[illegible][illegible][illegible][illegible]

Dünyada son kitabının Gökmen Ulu'yı anıtları

Bu kitap eski ve yeni arasında bir köprü

29.05.2015

Allah razı olsun...
Beyazıt'ın oğlu, İstanbul'daki ilk kitabı, 2014 yılında yayımlandı. Yazarın bu kitabı, 2014 yılında yayımlandı.

Afrinka fatihi
Beyazıt'ın oğlu, İstanbul'daki ilk kitabı, 2014 yılında yayımlandı. Yazarın bu kitabı, 2014 yılında yayımlandı.

Büyük devrimler...
Beyazıt'ın oğlu, İstanbul'daki ilk kitabı, 2014 yılında yayımlandı. Yazarın bu kitabı, 2014 yılında yayımlandı.

YIL 4. SAYI 2015 **3. MART 2014 ÇARŞIYI** **MAYIS 2014 1. SAYI**

[illegible]

KAHRAMANLARIMIZIN KANLARI YERDE KALMADI

İİZİL ME AHMET BARA

UZULME AHMET BABA
Bu acı henimizin omzunda

La del nepotism în România

Șeful ADR Căminuș pe plan local, Ștefan Ștefan, este un bărbat cu o înălțime de 1,70 m și o greutate de 70 kg. Este un bărbat cu o înălțime de 1,70 m și o greutate de 70 kg. Este un bărbat cu o înălțime de 1,70 m și o greutate de 70 kg.

GURUR VE ACI BİR ARADYDI
Sahil bahası Ahmet Koc, Konya'daki cenaze töreninde oğlunun tabutunu böyle emeldi.

Şehit Abdullah Taha Koç'un paylaştığı söz ise yürekleri daldı.

"Ölüm bize ne uzak, bize ne yakın olmu. Olumsuzluğu tattık. Bize ne yapmış olum"

AK Parti İlçe başkanları konuşmaya başladılar.

[illegible]

[illegible]

TC SOZCU idare etmeyecek
 İÇİŞLERİ Bakanı Süleyman Soylu, derinleşen siyasi krize
 yinelenen emel edeceğine karşı, bir başka 'Arkadaşımın'

CHP'LI ERDOĞAN TOPRAK'TAN İKTİDARA ÖNERİ
SEFER GÖREV EMRİNİ
SLİPİVELİLE ERE ÇIKARIN

SURİYELİLERE GİRİŞİN

İkudanın 'Seter görev emri' kararları nazır olsun" açıklamasını eleştiren Toprak, "Suriye'yi savunmak, Türkiye'deki Suriyelilerin görevidir" dedi

[illegible]



Yeni bir dünya...
Bunun için, en kaliteli teknolojiyi kullanıyoruz. **BlackBerry** ve **Microsoft** ile en iyi iş için **CloudBerry** kullanıyoruz. **BlackBerry** ve **Microsoft** ile en iyi iş için **CloudBerry** kullanıyoruz. **BlackBerry** ve **Microsoft** ile en iyi iş için **CloudBerry** kullanıyoruz.

Kanal İstanbul için büyük kamulaştırma

AYVA ve **AYVA** ile en iyi iş için **CloudBerry** kullanıyoruz. **BlackBerry** ve **Microsoft** ile en iyi iş için **CloudBerry** kullanıyoruz. **BlackBerry** ve **Microsoft** ile en iyi iş için **CloudBerry** kullanıyoruz.

Özel Harçkaratlar Afir'e dayandı

AYVA ve **AYVA** ile en iyi iş için **CloudBerry** kullanıyoruz. **BlackBerry** ve **Microsoft** ile en iyi iş için **CloudBerry** kullanıyoruz. **BlackBerry** ve **Microsoft** ile en iyi iş için **CloudBerry** kullanıyoruz.

Yığın bakımda kadın erkek hastaları ayrıştı

AYVA ve **AYVA** ile en iyi iş için **CloudBerry** kullanıyoruz. **BlackBerry** ve **Microsoft** ile en iyi iş için **CloudBerry** kullanıyoruz. **BlackBerry** ve **Microsoft** ile en iyi iş için **CloudBerry** kullanıyoruz.

"Gidireye varacağız"

AYVA ve **AYVA** ile en iyi iş için **CloudBerry** kullanıyoruz. **BlackBerry** ve **Microsoft** ile en iyi iş için **CloudBerry** kullanıyoruz. **BlackBerry** ve **Microsoft** ile en iyi iş için **CloudBerry** kullanıyoruz.

İşletmen Akın

AYVA ve **AYVA** ile en iyi iş için **CloudBerry** kullanıyoruz. **BlackBerry** ve **Microsoft** ile en iyi iş için **CloudBerry** kullanıyoruz. **BlackBerry** ve **Microsoft** ile en iyi iş için **CloudBerry** kullanıyoruz.

Büyük tehdit! RÜJEN 1 Mart'la Mağyarı mecr...
Fuhuş mirası CAHİLLER, Çarşafçı'nın 'gazel...
Reis bizi Ettler'e götür TETİRCİ çetresi ağrısızdır... Ha...
İlyce şımarırdılar... GÖÇLERİN bu illüstratör...
 1 Mart 2013

HASRET BİTİYOR

BEKİR COŞKUN DÖNÜYOR

İLK YAZISI YARIN...

YIL: 11 SAYI: 3906 **1 MART 2018 PERŞEMBE** **1 TL**

TÜRK SÖZCÜ #SÖZCÜ SUSANMA TÜRKİYE SUSAR



12 Eylül döneminde de TRT'de yasak vardı, şimdi de

Değişen bir şey yok

TRT'nin 1980'lerde yasakladığı sanatçılar **TRT'nin 2018'de yasakladığı sanatçılar**

[illegible]

TOKMAK
Rahmi TURAN
rahmi@tokmak.com.tr

[illegible]

Almanya'nın "Frankfurter Allgemeine Zeitung" (FAZ) "Türklerin Avrupa'da yaşamaları için bir engel değil, bir fırsat" dedi. "Türklerin Avrupa'da yaşamaları için bir engel değil, bir fırsat" dedi. "Türklerin Avrupa'da yaşamaları için bir engel değil, bir fırsat" dedi.

İSTRAETTİ, İDDİA YAZDI

2 BİN 184 TERÖRİST ETKİKSİZ HALE GETİRİLDİ

40 yıl önce Türkiye'ye gelen belkizimlerin, bugüne kadar 2 bin 184 teröristi etkisiz hale getiren 120 kişi karıştı.

HAININ KARŞISINA

[illegible]

[illegible][illegible]

Günün umutları doğdu!
SİYASİ ve sosyal hayatımızda...
Türkiye'de bir yenisayfa açıldı...
Yeni DÜNYA, yeni...
Yılmaz ÖZDİL, yazar, 20'de

Aklı, CHP'ye takıldı...
CHP'nin en büyük sorunu...
Bakır COŞKUN, yazar, 2'de

İşyan etti ama...
ATATÜRK, en büyük sorunu...
Yılmaz ÖZDİL, yazar, 20'de

Hulusi Bey'e mektup
ATATÜRK, en büyük sorunu...
Yılmaz ÖZDİL, yazar, 20'de

Özgürlük 495 gün sonra geldi
CHP'nin en büyük sorunu...
Bakır COŞKUN, yazar, 2'de

Taşeronlar için açılan sınavdaki sorular herkesi şaşırttı
BU SORULAR BİL KADRO'YA GİR
Sınavda, cumhurbaşkanının kaç torunu olduğundan tutun da padişahların isim listesine kadar pek çok ilginç soru yöneltildi..

Türkiye'nin konuştuğu o çiftçi SÖZCÜ'ye anlattı:
Ankara'da bir yenisayfa açıldı...
Yılmaz ÖZDİL, yazar, 20'de

İSTE O SORULAR
CHP'nin en büyük sorunu...
Bakır COŞKUN, yazar, 2'de

Köylünün efendiliği Atatürk zamanındaydı
ANKARA'da bir yenisayfa açıldı...
Yılmaz ÖZDİL, yazar, 20'de

TOKMAK
Rahmi TURAN
Seçimde hile olur mu?

Meclis Başkanı'nın korumalarını 3 milyon liraya 5 tane ciplendi
Türkiye'nin 100 bin trafik kazası...
Yılmaz ÖZDİL, yazar, 20'de

SIRA AFRİN'DE
ANKARA'da bir yenisayfa açıldı...
Yılmaz ÖZDİL, yazar, 20'de

Almanya'da camiye ALÇAK SALDIRI
BREMEN'de bir yenisayfa açıldı...
Yılmaz ÖZDİL, yazar, 20'de

Metin Feyzioğlu Gürcistan'da yaşanan skandala anlattı:
Amerika hakim baskı yapıp FETÖ'cüyü kurtardı
Kendisine bu skandala Gürcistan Baro Başkanı'nın hayretleri içinde açıkladığını belirten Feyzioğlu, detaylar hakkında bu bilgileri verdi...

Yunan'ın işgal ettiği Kıyın Adası FETÖ'nün güvenli sığınağı oldu
ANKARA'da bir yenisayfa açıldı...
Yılmaz ÖZDİL, yazar, 20'de

Basarın Holding'in uçağı İran'da düştü... 3'ü mürettebat 11 kişi can verdi
TÜRKİYE'Yİ ÜZEN KAZA
Dubai'den İstanbul'a dönen özel jetin yolcularının, ünlü işadamı Hüseyin Başarın'ın evlilik hazırlığı yapan kıza Mina ve 7 kız arkadaşları belirlendi. 8 kız. Dubai'ye "bekarlığa veda partisi" için gittimti

TOKMAK
Rahmi TURAN
Bozkurt selamı!

Son Fotoğraf
ANKARA'da bir yenisayfa açıldı...
Yılmaz ÖZDİL, yazar, 20'de

CHP'DEN TEKLİF
ANKARA'da bir yenisayfa açıldı...
Yılmaz ÖZDİL, yazar, 20'de

Tüylü battaniye...
ANKARA'da bir yenisayfa açıldı...
Yılmaz ÖZDİL, yazar, 20'de

Dinde reform
ANKARA'da bir yenisayfa açıldı...
Yılmaz ÖZDİL, yazar, 20'de

Suriyeliler...
ANKARA'da bir yenisayfa açıldı...
Yılmaz ÖZDİL, yazar, 20'de

Koskoca Ankara'da sanki başka yer kalmamış gibi...
Atatürk'ün mirasına Amerika yerleşiyor
Bir zamanlar Atatürk Orman Çiftliği'nin parçasıydı... 88 milyon dolara ABD'ye satıldı. Şimdi o arazide, ABD elçiliği inşaatı tam gaz sürüyor

İSTE O AGAÇ
ANKARA'da bir yenisayfa açıldı...
Yılmaz ÖZDİL, yazar, 20'de

CHP'li ÖZGÜR ÖZEL'İN ÖZEL AÇIKLAMALARI
Bahçivan Abdullah Ağa'nın torunuyum
ANKARA'da bir yenisayfa açıldı...
Yılmaz ÖZDİL, yazar, 20'de

Meral Akşener iktidara meydan okudu:
Şeker fabrikalarını satamayacaksınız
ANKARA'da bir yenisayfa açıldı...
Yılmaz ÖZDİL, yazar, 20'de

İnsan olmak önemli!
ANKARA'da bir yenisayfa açıldı...
Yılmaz ÖZDİL, yazar, 20'de

TOKMAK
Rahmi TURAN
Seçimde hile olur mu?

CUMHUR İTTİFAKINA KATIL DIYORLAR BEN DELİ MİYİM?
ANKARA'da bir yenisayfa açıldı...
Yılmaz ÖZDİL, yazar, 20'de

Erdoğan'dan Bozkurt işaret
ANKARA'da bir yenisayfa açıldı...
Yılmaz ÖZDİL, yazar, 20'de

Afrin göründü
ANKARA'da bir yenisayfa açıldı...
Yılmaz ÖZDİL, yazar, 20'de

İstanbul'da da park ücreti 1 liraya indi
ANKARA'da bir yenisayfa açıldı...
Yılmaz ÖZDİL, yazar, 20'de

Ünlü davaların haklarını kazandı can verdi
ANKARA'da bir yenisayfa açıldı...
Yılmaz ÖZDİL, yazar, 20'de

Dev şifre üreticinin kışkırtıcı kılıfı çıktı
ANKARA'da bir yenisayfa açıldı...
Yılmaz ÖZDİL, yazar, 20'de

Ek: 3 CM Analizi

AKP		CHP		MHP		İYİ		CUMHURBAŞKANI	
EN	BOY	EN	BOY	EN	BOY	EN	BOY	EN	BOY
33	17	5,5	5,5	22	22	31	22	8	13
5,5	10,5	21	29	14	10	50	24	21	17
32,5	24	10	10	14	15	12	20	7	13
11,5	9	24	49	9	8	22	25	21	24,5
10	8	14	11,5	6	15	21	17	23	21
31,5	27	31	12	22	12	17	17	11	23
32	33	13	12	14	13	7	8	12	11
4	26	3,5	3,5	11	10	18	30	21	20
21,5	30	10	12	11	25	7	17	10	9
10	7	10	6	123	130	11	20	134	151,5
10	20	25	12			20	14		
30	41	10	6			18	19		
15	24	20	34			14	8		
6	15	5	11			25	22		
14	10	7	12			273	263		
10	6	8	13						
11	15	8	9						
7	13	3	16						
294,5	335,5	8	9						
		20	20						
		10	6						
		8	14						
		21	6						
		5	12						
		10	15						
		10	15						
		5	10						
		17	12						
		7	20						
		21	17						
		17	17						
		7	13						
		21	17						
		17	21						
		6	7						
		7	12						
		8	16						
		7	15						
		8	13						
		7	17						
		21	24						
		21	37						
		22	12						
		7	8						
		12	8						
		14	13						
		22	12						
		10	13						
		31	21						
		6	5						
		30	14						
		8	14						
		10	30						
		20	30						
		11	17						
		14	17						
		17	8						
		24	8						
		19	11						
		20	13						
		814	882,5						